

Vonnisnummer / Griffienummer
2018/13286
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak
29 juni 2018
Naam van de eerste beklaagde
Verlaeckt Bruno
Systeemnummer parket
16RA47794
Rolnummer
16A047793

rechtbank van eerste
aanleg Antwerpen,
afdeling Antwerpen
Kamer AC5

Vonnis

Aangeboden op

Inzake het Openbaar Ministerie tegen

004513
1) VERLAECKT Bruno, Prosper
geboren te Zele op 17 september 1968
van Belgische nationaliteit
bediende
wonende te 9100 Sint-Niklaas, Grote Markt 33 B005

beklaagde, bijgestaan door Meester Van Steenbrugge Walter, advocaat te Mariakerke(Gent), Meester Buelens Jan, advocaat te Antwerpen en Meester Vander Velpen Jozef, advocaat te Antwerpen.

004514
2) DEVOGHT Tom, Henri Nicole
geboren te Blankenberge op 8 augustus 1984
van Belgische nationaliteit
wonende te 2600 Antwerpen (Berchem), Lodewijk Van Berckenlaan 12

beklaagde, bijgestaan door Meester Van Steenbrugge Walter, advocaat te Mariakerke(Gent) Meester Buelens Jan, advocaat te Antwerpen en Meester Vander Velpen Jozef, advocaat te Antwerpen.

TENLASTELEGGING

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek;

Kwaadwillig het verkeer op de spoorweg, de weg, de binnenwateren of op zee te hebben belemmerd door enige handeling die het verkeer met of het gebruik van vervoermiddelen gevaarlijk kon maken of die ongevallen kon veroorzaken bij het gebruik van of het verkeer met die vervoermiddelen, namelijk door, bij wijze van vakbondsactie, het organiseren van en deelnemen aan niet-toegelaten wegblokkades op de grote toegangswegen tot de Antwerpse haven, met name door voertuigen en obstakels dwars over de weg op te stellen en voorwerpen zoals autobanden in brand te steken op de rijbaan, en door, na ontruiming door de politie, herhaaldelijk opnieuw de rijbaan op te lopen om voertuigen tegen te houden en te hinderen.

(art. 406 lid 1 Sw.)

de eerste, de tweede,

te Antwerpen op 24 juni 2016

Gezien de artikelen 1,2,3 en 4 van de wet van 4 oktober 1867, gewijzigd door de wetten van 23 augustus 1919, 19 maart 1956 en de artikelen 46 en 47 van de wet van 11 juli 1994, alsmede het bevel tot dagvaarden uitgevaardigd door de Procureur des Konings te Antwerpen dd. 23-02-2018 waarbij verzachtende omstandigheden werden aangenomen voor de feiten waarop criminele straffen zijn gesteld,

PROCEDURE

De bepalingen van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken werden nageleefd.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde het Openbaar Ministerie en de aanwezige partijen.

1. PROCEDURE

In besluiten stellen eerste beklaagde VERLAECKT en tweede beklaagde DEVOGHT dat de door het Openbaar Ministerie ingestelde strafvordering onontvankelijk zou zijn.

*

In eerste instantie werpen beklaagden een schending van de rechten van verdediging op conform art. 6 EVRM.

Beklaagden stellen dat gelet op het tijdsverloop – de feiten dateren van 24.06.2016 en de dagvaarding van het Openbaar Ministerie werd pas betekend aan beklaagden op 16.03.2018 – de mogelijkheid tot het voeren van een eerlijk proces zou zijn aangetast. Tevens wijzen beklaagden op het feit dat het strafdossier tijdens het strafonderzoek ‘zoek’ zou zijn geraakt zodat de wedersamenstelling ervan noodzakelijk was.

Wat het verloop van het onderzoek betreft, stelt de rechtbank vast dat in deze de redelijke termijn waarbinnen beklaagden mogen verwachten dat de strafrechtelijke vervolging wordt ingesteld, weldegelijk geschonden is.

De strafvervolging tegen beklaagde heeft immers, op onverklaarbare wijze, meer dan één jaar stil gelegen.

De rechten van verdediging van beklaagden worden hierdoor evenwel niet op onherstelbare wijze geschonden.

In concreto houden beklaagden voor dat het thans niet meer mogelijk zou zijn om zgn. getuigen à décharge op te sporen en te verhoren.

De rechtbank stelt vast dat beklaagden ondanks deze bewering toch schriftelijke verklaringen voorbrengen van getuigen die op het tijdstip van de feiten op de plaats van de feiten aanwezig zouden zijn geweest. Het stond beklaagden vrij om de noodzakelijke initiatieven te nemen om deze personen, en eventuele derden, politieel te laten verhoren. Indien noodzakelijk konden initiatieven worden genomen om deze getuigen te horen ter terechtzitting. De concrete wijze waarop beklaagden menen hun rechten te moeten uitoefenen, komt henzelf uiteraard toe. In die omstandigheden werden de rechten van verdediging van beklaagden niet geschonden.

Bij het bepalen van de eventuele strafmaat, zal de rechtbank echter wel rekening houden met het verstrijken van de redelijke termijn waarbinnen de strafvordering moet worden uitgeoefend.

Het strafdossier bevat verder een kantschrift van het Openbaar Ministerie, d.d. 03.10.2017, waarin de politiediensten verzocht wordt om tot wedersamenstelling van het strafdossier over te gaan.

De voorliggende processen-verbaal betreffen voor eensluidend verklaarde afschriften van de oorspronkelijke processen-verbaal. Er zijn geen redenen om te twijfelen aan de inhoud van deze stukken. Uit niets blijkt dat deze niet overeenstemmen met de originele – zoek geraakte – exemplaren.

Ook hier kan de rechtbank geen schending van de rechten van verdediging vaststellen.

*

Eerste en tweede beklaagde stellen verder dat de strafvordering onontvankelijk zou zijn wegens het niet-nastreven van de finaliteit van het strafonderzoek.

Beklaagden stellen dat zij thans vervolgd worden voor feiten die zich in het verleden ook zouden hebben voorgedaan, waarbij alsdan niet tot strafvervolging werd overgegaan. Aan het Openbaar Ministerie wordt willekeur verweten waarbij gesteld wordt dat het opzet van de uitgebrachte strafvervolging niet ligt in het bestraffen van personen maar wel in het inperken van het stakingsrecht.

Artikel 28^{quater} W. Sv. voorziet dat het Openbaar Ministerie oordeelt over de opportuniteit van de vervolging. Het parket beslist vrij of het vervolgt of niet. Dat de procureur des Konings door iemand te vervolgen en een ander die in precies dezelfde voorwaarden verkeert niet te vervolgen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou miskennen doet niets af aan de strafbaarheid van het feit en doet de strafvordering niet vervallen (zie ook in die zin Cass. 24 januari 2001, A.R. P.00.1402.F, Arr. Cass. 2001 nr. 4, RDP 2001, p. 726).

De rechtbank stelt vast dat door het Openbaar Ministerie in het verleden bovendien weldegelijk reeds werd overgegaan tot het uitoefenen van de strafvordering in gelijkaardige gevallen. Hierbij kan onder meer verwezen worden naar het bij conclusie van 25.05.2018 door het Openbaar Ministerie gevoegde stuk, m.n. het arrest van het hof van beroep te Antwerpen d.d. 28.10.2004 met noot.

Enige willekeur in hoofde van het Openbaar Ministerie bij de uitoefening van de strafvordering wordt dan ook niet aangetoond.

2. OP STRAFRECHTELIJK VLAK

- De feiten

Op 24.06.2016 werd er door de vakbond ABVV een algemene, interprofessionele en nationale stakingsdag georganiseerd. (zie st. 9 a t/m c, bundel beklaagden)

Het staat vast dat er tijdens deze stakingsdag een aantal wegblokkades werden opgeworpen.

De rechtbank verwijst naar de vaststellingen van de verbalisanten (st. 27) waaruit blijkt dat er in totaal 5 wegblokkades werden opgericht waardoor, *de facto*, een deel van het havengebied te Antwerpen, op de rechteroever van de Schelde, werd afgesloten.

Het wordt evenmin betwist dat eerste en tweede beklaagde aanwezig waren bij één van deze wegblokkades, meer bepaald de blokkade op het kruispunt van de Scheldelaan en de Oosterweelsteenweg te Antwerpen. (st. 5, st. 28 en st. 38)

Zowel eerste als tweede beklaagde werden ter plaatse door de politiediensten van hun vrijheid beroofd.

- Beoordeling

Beklaagden worden vervolgd, als dader of mededader in de zin van art. 66 SW, om een inbreuk te hebben gepleegd op de bepalingen van art. 406 SW door kwaadwillig het verkeer te hebben belemmerd waardoor een gevaarsituatie ontstond die ongevallen kon veroorzaken.

In besluiten stellen beklaagden dat noch de materiële bestanddelen, noch het moreel bestanddeel van voormeld misdrijf in hunnen hoofde bewezen wordt.

Terecht stellen beklaagden dat zij niet veroordeeld kunnen worden voor hun loutere aanwezigheid bij een vakbondsactie en dat zij zich enkel dienen te verantwoorden voor hun individuele handelingen.

Het strafdossier omvat, omtrent de door de politiediensten vastgestelde handelingen, twee aanvankelijke processen-verbaal en één navolgend proces-verbaal.

Wat eerste beklagde betreft, stellen de verbalisanten in hun proces-verbaal van 24.06.2016 (st. 5) het volgende:

"...

*Gezien VERLAECKT Bruno (*17/09/1968) op het kruispunt Scheldelaan-Oosterweelsteenweg omstreeks 06:20 uur niet wil ingaan op de vraag van de politiediensten om ogenblikkelijk te stoppen met het ophitsen van de menigte, aanwezig bij het stakingspiket, wordt deze op vraag van de Sunray door de collega's van de AE bestuurlijk van zijn vrijheid beroofd.*

..."

Wat tweede beklagde betreft, stellen de verbalisanten in hun proces-verbaal van 24.06.2016 (st. 38) het volgende:

"...

Betrokkene wordt aangewezen door info als zijnde een aanstoker van blijvende onlusten bij het stakerspiket. Op vraag van info gaan wij over tot vrijheidsbeneming. Tijdens de vrijheidsbeneming blijft betrokkene zich verzetten.

..."

In een navolgend proces-verbaal van 11.08.2016 (st. 25) wordt er door de verbalisanten nadere toelichting gegeven omtrent de aard van de opgeworpen wegblokkade, de handelingen van de verbalisanten ter plaatse en de handelingen van beklaagden.

Wat de wegblokkade betreft, wordt er o.m. gesteld:

"...

De blokkade bestaat hier uit brandende autobanden; lint dat over de rijbaan is gespannen; een dagslaper en oranje verkeerskegels die op de rijbaan zijn geplaatst.

..."

Wat de handelingen van de politie betreft, wordt er gesteld:

" ...

Wij laten de nodige aanmaningen geven via megafoon en via de PA van de sproeiwagen dat de manifestanten de rijbaan moeten vrijmaken, want dat anders geweld zal gebruikt worden.

...

Wij spreken ook nog een paar manifestanten persoonlijk aan om de rijbaan vrij te maken en zich aan de kant te zetten teneinde het verkeer vrije doorgang te verlenen. De manifestanten zijn klaarblijkelijk niet van zin om gevolg te geven aan onze vraag.

...

Na het doven van het vuur en het verwijderen van de blokkade door onze mensen, willen wij het verkeer richting Scheldelaan Noord doorgang verlenen, doch een aantal manifestanten begeeft zich terug op de rijbaan en spannen opnieuw een lint teneinde de Scheldelaan richting Noord te blokkeren. Wij begeven ons naar de manifestanten, trekken dit lint stuk en manen de manifestanten opnieuw aan om de rijbaan vrij te maken. Dit schijnt even te lukken. Wij stellen wel vast dat de sfeer een ietwat grimmiger wordt en de gemoederen iets meer opgehitst.

..."

Wat de concrete handelingen van eerste beklagde betreft, vermeldt het proces-verbaal:

" ...

Eén van de manifestanten (achteraf bleek dit om de ABVV-voorzitter Antwerpen Verlaeckt Bruno te gaan) plaatste de medemanifestanten steeds opnieuw op de rijbaan, teneinde het verkeer tegen te houden. Wij hebben deze manifestanten diverse aanmaningen gegeven om de rijbaan te verlaten en zich op te stellen aan de kant. Hieraan werd door de meesten gevolg gegeven, doch een tiental bleef steeds opnieuw het verkeer hinderen.

Aangezien de bovenvermelde manifestant, achteraf geïdentificeerd als Verlaeckt, Bruno, blijkbaar de leiding had en de medemanifestanten steeds opnieuw aanzette om het verkeer te hinderen en dit tot gevaarlijke situaties leidt, spreken wij radiofonisch af met de aanwezige AE om deze man op te pakken.

Tevoren hadden wij reeds met betrokkene gepraat, doch klaarblijkelijk was hij voor geen reden vatbaar. Daarna is hij nog een tweede keer aangesproken om de rijbaan vrij te maken, maar hij gaf hieraan geen gevolg.

..."

Wat de concrete handelingen van tweede beklagde betreft, vermeldt het proces-verbaal:

"...

Achteraf om 06.36 uur werd uiteindelijk nog een andere manifestant, dewelke blijkbaar ook steeds opnieuw op de rijbaan kwam staan en de anderen hiertoe aanmaande, op aangeven van de Infoploeg door de AE opgepakt.

..."

Bij verhoor (st. 9) stelt eerste beklagde: " ... Ik had geen kwaadwillige bedoelingen. Ik was aanwezig om de veiligheid van de manifestanten en de weggebruikers te bewaken. ..."

Tweede beklagde verklaarde (st. 7, kaft 2): " ... Ik was op 24 juni 2016 aanwezig op de stakingsactie wat mijn recht is. Ik heb op geen enkele manier kwaadwillige intenties gehad. ..."

Aan het strafdossier werd fotomateriaal gevoegd. Hieruit blijken de individuele handelingen van eerste en tweede beklagde niet. Ook op basis van de camerabeelden (2 DVD's werden aan het strafdossier gevoegd onder de titels "ruwe beelden havenblokkade" en "24 juni 2016 Staking Haven") kunnen de individuele handelingen van eerste en tweede beklagde niet worden vastgesteld.

Op basis van de vaststellingen van de voorliggende processen-verbaal staat het wel vast dat eerste en tweede beklagde mede betrokken waren bij voormelde vakbondsactie op 24 juni 2016. Eerste en tweede beklagde ontkennen dit ook niet.

Eerste beklagde is provinciaal voorzitter van het ABVV afdeling Antwerpen en heeft in die hoedanigheid deelgenomen aan de vergaderingen voor de organisatie van deze vakbondsactie.

Dit blijkt ook uit de vaststellingen van de verballisanten die op 24.06.2016 om 04.15 uur 's morgens telefonisch contact hebben met eerste beklagde die door de militanten wordt aangeduid als aanspreekpunt en die de verballisanten meldt dat er weldegelijk wegblokkades worden opgericht.

De rechtbank verwijst naar hetgeen voorafgaat wat betreft de aard en de omvang van deze blokkades.

Dat dergelijke blokkades een belemmering voor het verkeer vormen, staat vast.

In besluiten stellen eerste en tweede beklaagde dat alles in het werk werd gesteld om geen gevaarlijke verkeerssituatie te creëren.

Uit de voorliggende dossiergegevens blijkt dat de wegblokkades werden opgeworpen rond 04.00 uur 's morgens, op een tijdstip dat het nog donker is, op een kruispunt waarvan de verkeerslichten functioneerden en waar voornamelijk vrachtverkeer passeert aan een maximaal toegelaten snelheid van 90 km per uur.

Dat hierdoor een potentieel gevaarlijke situatie wordt gecreëerd, kan niet worden ontkend.

Uit de vaststellingen van de verbalisanten en het voorliggende foto- en filmmateriaal blijkt dat het verkeer ook effectief gehinderd werd. Ondanks de terugdraaimogelijkheid die werd voorzien bij de oprichting van de wegblokkade bleek er al gauw een aanzienlijke filevorming te ontstaan.

Kopstaartaanrijdingen bij filevorming zijn helaas geen uitzondering in het verkeer. Een acute gevaarsituatie was dan ook voorhanden.

Nu de wegblokkade er duidelijk op was gericht om het verkeer te belemmeren, handelden de deelnemers ervan weldegelijk met de noodzakelijke intentie die vereist wordt door art. 406 SW.

Het blijkt uit het strafdossier niet dat eerste en tweede beklaagde persoonlijk voornoemde wegversperring hebben opgeworpen. Vast staat wel dat eerste beklaagde deze actie organiseerde en de manifestanten er ook toe aanzette om tot deze actie over te gaan.

De handelingen van eerste beklaagde, na tussenkomst van de politiediensten en opruiming van de wegblokkade, bevestigen dit enkel. De verbalisanten stelden immers vast dat eerste beklaagde de manifestanten bleef aanzetten om het verkeer te hinderen hetgeen tot gevaarlijke situaties leidde.

In hoofde van eerste beklaagde oordeelt de rechtbank de hem ten laste gelegde feiten bewezen.

De betrokkenheid van tweede beklaagde bij de organisatie van voormelde wegblokkade, blijkt niet uit het strafdossier.

Zijn individuele handelingen bij het optrekken van de wegblokkade kunnen op basis van de inhoud van het strafdossier evenmin worden vastgesteld.

Uit de vaststellingen van de verbalisanten kan enkel worden afgeleid dat tweede beklagde zich verzette tegen de tussenkomst van de politiediensten en door de verbalisanten werd aangeduid als een onruststoker.

De handelingen van tweede beklagde vertonen dan ook veeleer het karakter van ongehoorzaamheid in het kader van een vakbondsactie en dit t.a.v. het optreden van de politiediensten.

Dat tweede beklagde zich schuldig heeft gemaakt aan de hem ten laste gelegde feiten, blijkt niet afdoende uit het strafdossier.

Tweede beklagde dient voor de hem ten laste gelegde feiten te worden vrijgesproken.

- De toepassing van art. 406 SW in het kader van een stakingsactie

In besluiten stellen beklagden dat het niet de bedoeling was van de wetgever om deelnemers aan een stakingsactie te vervolgen wegens inbreuken op art. 406 SW.

De rechtbank stelt vast dat dit geenszins met zoveel woorden blijkt uit de door beklagden voorgebrachte parlementaire vragen en voorbereidende werkzaamheden hieromtrent.

Het wetsvoorstel van 28.07.2003 tot wijziging van artikel 406 van het Strafwetboek ter vrijwaring van het stakingsrecht werd niet goedgekeurd.

De toepassing van art. 406 SW in het kader van een stakingsactie is dan ook niet uitgesloten.

Beklagden stellen verder dat de toepassing van art. 406 SW, in het kader van een syndicale actie, een schending zou vormen van het Europeesrechtelijk gewaarborgde recht op staken.

De vrijheid van vereniging, de vrijheid van meningsuiting en het betogingsrecht zijn inderdaad noodzakelijke steunpilaren in een democratische samenleving.

Dit impliceert evenwel niet dat deze rechten zonder enige beperking kunnen worden uitgeoefend.

In concreto stelt de rechtbank vast dat de stakingsactie op 24.06.2016 weliswaar was aangekondigd maar dat hiervoor geen toestemming werd gevraagd.

Dat er in het kader van deze stakingsactie wegblokkades zouden worden opgericht, was niet aan de bevoegde diensten meegedeeld, minstens ligt hiervan geen enkele aanwijzing voor.

Dat het oprichten van de wegblokkades weldegelijk tot gevaarlijke verkeerssituaties aanleiding gaf, blijkt uit hetgeen hieromtrent hiervoor reeds werd gesteld.

In die omstandigheden oordeelt de rechtbank dat de toepassing van art. 406 SW geen inbreuk vormt op het recht tot staken.

- De strafmaat

De feiten zijn ernstig.

Eerste beklagde heeft als provinciaal voorzitter van het ABVV het recht om het standpunt van deze vakbond in het openbaar te verkondigen. De wijze waarop eerste beklagde dit meent te moeten doen, namelijk door wegblokkades te organiseren waardoor het verkeer kwaadwillig belemmerd wordt en er een gevaarsituatie ontstaat, is echter onaanvaardbaar.

Gelet op de overschrijding van de redelijke termijn, de leeftijd en de persoonlijkheid van eerste beklagde zoals deze is gebleken ter terechtzitting, de concrete omstandigheden van de zaak en zijn blanco strafrechtelijk verleden, past het eerste beklagde eenvoudig schuldig te verklaren aan de hem ten laste gelegde feiten.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:

artikelen 162, 185, 191, 194, 195 van het Wetboek van Strafvordering,
artikelen 1, 3, 7 van het Strafwetboek,
artikelen 11, 12, 14, 31, 32, 34, 35, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935, gewijzigd door de wet van 3 mei 2003;

de verordeningen van de Raad van de ministers nr. 974/98 dd. 3/5/1998 en nr. 1103/97 dd. 17/6/1997 en de wetten van 26/06/2000 en 30/06/2000 betreffende de invoering van de euro,

artikel 1 van de wet van 5 maart 1952,

Wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand,

artikel 91 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950,

artikelen 3 en 4 der wet van 17 april 1878,

bij toepassing van artikel 21ter der wet van 17 april 1878,

UITSpraak

De rechtbank vonnissende op tegenspraak opzichts **Verlaeckt Bruno, Prosper, Devoght Tom, Henri Nicole,**

- STRAFRECHTELIJK

Verklaart eerste beklaagde eenvoudig schuldig aan de hem ten laste gelegde feiten.

Spreekt tweede beklaagde vrij voor de hem ten laste gelegde feiten en stelt hen buiten zaken zonder kosten.

Veroordeelt Verlaeckt Bruno

tot het betalen van een bijdrage van 20,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand.

tot een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 51,20 EUR.

tot de kosten van de strafvordering en begroot deze in hoofde van beklaagde op ½ van 55,35 EUR.

Legt ½ van de kosten van de strafvordering belopende 55,35 EUR ten laste van de staat.

Alles wat voorafgaat is, overeenkomstig de bepalingen der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in de Nederlandse taal geschied.

Aldus gewezen door de hiernavermelde rechters die de zaak behandeld hebben en aan de beraadslaging hebben deelgenomen, en uitgesproken in openbare terechtzitting door de Voorzitter op negenentwintig juni tweeduizend en achttien in aanwezigheid van het Openbaar Ministerie en de griffier.

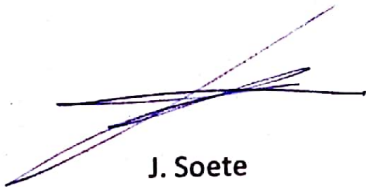
G. Segers, voorzitter van de kamer, rechter,

I. De Ridder, rechter, ondervoorzitter,

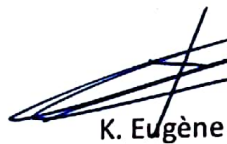
K. Eugène rechter

Het lid van het openbaar ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting,

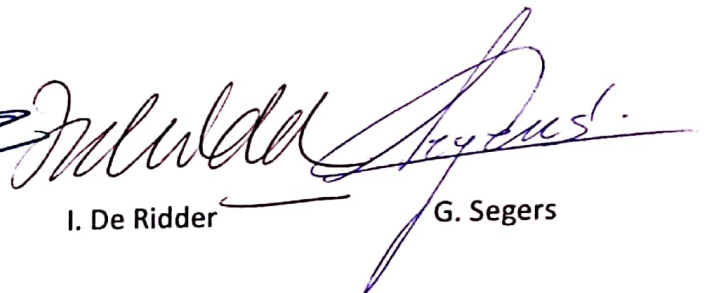
J. Soete, griffier.

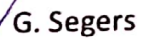
J. Soete

K. Eugène

I. De Ridder

G. Segers